

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Titlul proiectului actului normativ

Propunere legislativă - Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal cu modificările și completările ulterioare

2. Obiectul Emiterii Actului Normativ

Alinierea quantumului procentual al taxei pe valoarea adăugată percepută pentru **comercializarea de cărți electronice** (atât pentru cele în format scris, cât și pentru cele audio ce se transferă prin intermediul Internetului) cu cel practicată pentru **comercializarea de cărți în format fizic** (tipărite sau vândute sub formă de CD-uri audio sau multimedia) la valoarea de 5%.

2.1. Descrierea Situației Actuale

1. În momentul de față piața de carte din România este cea mai mică din Uniunea Europeană când o raportăm la numărul de locuitori, având o valoarea de circa 60-65 milioane euro anual, potrivit datelor Eurostat.
2. Aceeași sursă arată că aproximativ 95% dintre români cu vîrstă de peste 18 ani nu achiziționează nici măcar o carte în decursul unui an¹.
3. Proporția segmentului de carte electronică este de sub 1% din aceasta având aşadar un volum anual de circa 600.000 euro anual, conform asociațiilor editorilor români², în condițiile în care țări precum Germania, Franța, Marea Britanie sau Statele Unite acest segment are o proporție între 5 și 15%³.
4. Printre motivele invocate cel mai des de cei care nu achiziționează cărți constant se găsește acela legat de prețul mare în raport cu veniturile.
5. Asistăm la o tranzitie digitală rapidă în întreaga lume, inclusiv în privința obiceiurilor de consum cultural, cu predominanță la nivelul generațiilor tinere care sunt obișnuite mult mai mult cu tableta sau telefonul decât cu mersul la biblioteci sau librării.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20180423-1>

² <https://www.forbes.ro/articles/dan-vidrascu-litera-sunt-necesare-un-prim-ajutor-imediat-si-concret-din-partea-statului-precum-si-strategii-pe-termen-lung-pentru-piata-de-carte-171687>

³ <https://ec.europa.eu/jrc/sites/jrcsh/files/JRC98022.pdf>

6. Criza Covid a limitat mobilitatea oamenilor (multe luni din 2020 și 2021 librăriile și bibliotecile au fost închise sau au avut program dramatic limitat) ceea ce a făcut ca volumele de carte achiziționate sau împrumutate să scadă dramatic în raport cu anii anteriori.
7. Datorită apetenței reduse pentru achiziția de carte, rețeaua de librării din România este foarte puțin capilarizată, existând județe care nu au nici măcar o librărie.
8. Varianta de achiziție online de cărți tipărite implică de multe ori costuri de transport mari, mai ales pentru rezidenții localităților mici unde companiile de curierat nu fac distribuție regulată, ceea ce face ca rezidenților din localitățile mici să le fie limitat accesul la cultură și educație informală.
9. De asemenea se produce o discriminare între consumatorii același produs cultural prin practicarea unor prețuri diferite la același produs distribuit în două forme diferite (carte tipărită vs. carte electronică)
10. La nivel mondial se constată o creștere semnificativă a segmentului de carte audio dat fiind faptul că răspunde anumitor obiceiuri de consum moderne (ascultatul în timpul condusului sau al unor activități casnice)
11. Promovarea cărții electronice reduce problemele de logistică pentru editurile mici, dându-le posibilitatea să își distribuie obiectul activităților lor mai facil, fapt care generează și o ofertă mai abundantă. Există astfel exemple nenumărate de autori mai puțin cunoscuți și de edituri fără putere financiară care au reușit în ultimii 10-12 ani să folosească mediul online de distribuire a cărților pentru a lansa bestselleruri.

2.2. Schimbări Preconizate

La 2 octombrie 2018, la nivelul Uniunii Europene, Consiliul a convenit asupra unei propuneri care permite statelor membre să aplique cote reduse, foarte reduse sau cote zero de TVA pentru publicațiile electronice, aliniind astfel normele în materie de TVA pentru publicațiile electronice cu cele pentru publicațiile pe suport fizic⁴.

Potrivit comunicatului Consiliului:

*“ Pentru publicațiile pe **suport fizic** (cărți, ziară și periodice), statele membre au în prezent posibilitatea de a aplica o cotă „redusă” de TVA, de minimum 5%. Pentru unele state membre, s-a autorizat aplicarea de cote „foarte reduse” de TVA (sub 5%) sau cote zero (care implică deductibilitatea TVA-ului).*

Directiva va permite statelor membre care doresc acest lucru să aplique cote reduse de TVA și pentru publicațiile electronice.⁵”

⁴<https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2018/10/02/electronic-publications-council-agrees-to-allow-reduced-vat-rates/>

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/36517/st12622-en18.pdf>

Acestă propunere a fost adoptată pe data de 6 noiembrie 2018, devenind aplicabilă de către statele membre din 4 decembrie 2018⁶, devenind **DIRECTIVA (UE) 2018/1713 A CONSILIULUI din 6 noiembrie 2018 de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește cotele de taxă pe valoarea adăugată aplicate cărților, ziarelor și periodicelor**⁷.

În conformitate cu regulile TVA anterioare, serviciile furnizate electronic erau impozitate la cota standard de TVA, în timp ce publicațiile în format fizic (de exemplu, cărți și ziar) au beneficiat de diferite cote reduse. Directiva modificată ulterior privind TVA permite statelor membre să aplique cote reduse de TVA cărților și publicațiilor electronice.

Introducerea acestei directive a fost determinată în urma unei decizii a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CEJ) prin care a respins argumentul Franței și Luxemburgului potrivit căruia „cărțile electronice ar trebui considerate mai degrabă un bun decât un serviciu”.

Hotărârea CEJ a declarat că: „Instanța constată că Directiva TVA exclude orice posibilitate de aplicare a unei cote reduse de TVA „serviciilor furnizate electronic”. Instanța susține că furnizarea de cărți electronice este un astfel de serviciu.”

După emiterea acestei hotărâri, UE a solicitat modificarea legilor pentru a ține cont de schimbările tehnologice. Acest lucru a condus la directiva TVA modificată care permite acum statelor membre UE să aplique cote reduse de TVA pentru publicațiile electronice.

În cei doi ani cei doi ani și jumătate țări europene cu tradiție culturală și consum cultural semnificativ au adoptat această regulă de supunere unui regim fiscal egal a cărților în format tipărit, electronic sau audio⁸:

| Tară | Cota TVA anterioară | Cota TVA nouă | Data intrării în vigoare |
|-------------|--------------------------------|----------------------|---------------------------------|
| Austria | 20% | 10% | 1 Ianuarie 2020 |
| Belgia | 21% | 6% | 1 Ianuarie 2020 |
| Croația | 25% | 5% | 1 Ianuarie 2019 |

⁶ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/603893/EPRS_BRI\(2017\)603893_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/603893/EPRS_BRI(2017)603893_EN.pdf)

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018L1713&from=EN>

⁸ <https://www.globalvatcompliance.com/vat-rates-for-ebooks-2020/>

| | | | |
|------------|-----|-----|------------------|
| Cehia | 21% | 10% | 1 Mai 2020 |
| Estonia | 20% | 9% | 1 Mai 2020 |
| Finlanda | 24% | 10% | 1 iulie 2019 |
| Germania | 19% | 7% | 1 Ianuarie 2020 |
| Irlanda | 23% | 9% | 1 Ianuarie 2019 |
| Luxemburg | 17% | 3% | 1 Mai 2019 |
| Malta | 18% | 5% | 1 Ianuarie 2019 |
| Olanda | 21% | 9% | 1 Ianuarie 2020 |
| Polonia | 23% | 5% | 1 Noiembrie 2019 |
| Portugalia | 23% | 6% | 1 Ianuarie 2019 |
| Spania | 21% | 4% | 23 Aprilie 2020 |
| Suedia | 25% | 6% | 1 iulie 2019 |

Menționăm de asemenea că Marea Britanie a dispus o dată cu debutul crizei Covid o reducere la cota 0% pentru toate cărțile, indiferent de format. La fel a procedat Norvegia, chiar din 2019.

Se cuvine aşadar să urmăm exemplul adoptat la nivelul celor mai multe țări din Uniunea Europeană și să realizăm o armonizare a cotelor de TVA la comercializarea de cărți indiferent dacă aceasta se prezintă în format tipărit pe hârtie, sub formă audio sau multimedia sau în format electronic transferabil prin Internet.

3. Impactul Socio-economic al Proiectului de Act Normativ

Prin inițiativa legislativă depusă, dorim să susținem lectura, mai ales în rândul generațiilor tinere (cele care folosesc extensiv dispozitive electronice precum tablete, telefoane, readere).

De asemenei adoptarea inițiativei va permite persoanelor din mediul rural, unde nu există librării sau biblioteci cu fond nou de carte și unde costurile de curierat sunt prohibitive în raport cu valoarea unei cărți comandate online, să aibă acces la produse culturale în format digital pentru educație continuă, divertisment și îmbunătățire profesională.

Un astfel de demers este coerent cu politica națională și europeană de tranziție spre o societate digitalizată, în care accesul la cunoștere să se facă cât mai facil și în care economia să aibă o componentă de circularitate și de folosire judicioasă a resurselor naturale.

De asemenei, digitalizarea lucrărilor literare și științifice de către edituri va fi încurajată de creșterea volumului de vânzări de carte electronică, creând ulterior premisele realizării de biblioteci publice în format electronic, aşa cum au și alte țări.

Totodată, trebuie notat că armonizarea TVA-ului la cărțile în format electronic va duce la creșterea interesului editurilor de a digitaliza inventarul existent în format tipărit, lucru care va genera o ofertă mai bogată cu efecte și în acele domenii de reformă acoperite de PNRR precum învățământul inclusiv la distanță, digitalizarea educației și a culturii, accesul la informație în format digitalizat prin biblioteci ca huburi de cunoștere și educație continuă. Și nu în ultimul rând o astfel de măsură poate oferi un pic de susținere editurilor și autorilor într-o perioadă în care aceștia se confruntă cu dificultăți economice substanțiale, generate de criza Covid, în sensul unei posibile creșteri a volumului de carte în format electronic vândută.

4. Impactul Financiar asupra Bugetului General

Înănd cont de dimensiunea estimată a pieței de carte electronică (circa 60.000 de euro), o trecere de la cota standard de TVA (19%) la una redusă (5%) ar avea un impact financiar negativ asupra încasărilor bugetare de circa 70.000 de euro (aproximativ 350.000 lei).

Această sumă reprezintă a 600.000-a parte din veniturile bugetului, aşa cum sunt estimate ele pentru 2021.

Sau mai plastic: suma în cauză reprezintă veniturile pe care statul le încasează pentru buget în mai puțin de 20 de sutimi de secundă, dacă ar fi să distribuim egal veniturile pe intervalul unui an calendaristic.

Este aşadar o pierdere absolut insignifiantă ce se poate transforma în câștig pe termen lung dacă ținem cont că:

1. Un astfel de stimul e de natură a crește piața pe termen lung, aceasta generând inclusiv venituri bugetare mai mari.
2. Studiile arată că fiecare euro investit în susținerea lecturii și educației informale oferă efecte multiplicatoare substanțiale (de două până la șase ori)
3. Este nevoie ca doar câțiva tineri să dobândească pasiunea pentru învățatură în urma lecturii pentru ca veniturile și implicit impozitele date statului pe parcursul vieții lor profesionale să contrabalanseze o infimă pierdere de venituri imediate.

De altfel, pentru a nu afecta structura bugetară pentru anul 2021, cu respectarea articolelor 3 și 4 din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, inclusiv principiul predictibilității

impunerii, inițiativa legislativă prevedere intrarea în vigoare a prezentei legi începând cu data de 1 ianuarie 2022. Legea bugetului de stat pentru anul 2022 va ține cont de eventualele diminuări de venituri la bugetul de stat rezultate din aplicarea prezentei legi.

5. Consultările Efectuate în Vederea Elaborării Proiectului de Lege

În elaborarea proiectului au fost consultate atât persoane din rândul editorilor, bibliotecarilor și librarilor, precum și societatea civilă care acționează în domeniul stimularea apetenței pentru lectură la vârsta copilăriei și adolescenței sau în mediul rural.

6. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

| Indicatori | Anul curent (mii lei) | Următorii 4 ani (mii lei) | | | | | Media pe 5 ani (mii lei) |
|----------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|-----|-----|---|-----|-----------------------------|
| | | 350 | 200 | 100 | 0 | | |
| 1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: | 0 | 350 | 200 | 100 | 0 | 130 | |
| a) buget de stat, din acesta: | 0 | 350 | 200 | 100 | 0 | 130 | |
| (i) impozit pe profit | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| (ii) impozit pe venit | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| (iii) TVA | 0 | 350 | 200 | 100 | 0 | 130 | |
| b) bugete locale: | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| (i) impozit pe profit | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | |

| | | | | | | |
|------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|
| c) bugetul asigurărilor sociale de stat: | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| (i) contribuții de asigurări | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

În numele inițiatorilor:

Dragoș-Cătălin Teniță – Deputat USRPLUS

Sebastian-Ioan Burduja - Deputat PNL

Lista susținătorilor proponerii legislative - Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal cu modificările și completările ulterioare

| Număr | Nume | Partid | Semnătură |
|-------|------------------------|----------|-----------|
| 1. | Lazăr Ion | USR PLUS | ✓ |
| 2. | Diana Stoica | USR PLUS | ✓ |
| 3. | BULAI IULIAN | USR Plus | ✓ |
| 4. | OANA TAN | USR PLUS | ✓ |
| 5. | HANGAN POLLYANNA | USR PLUS | ✓ |
| 6. | BENIGA - ELENA NEGRU | USR PLUS | ✓ |
| 7. | HAIARNEANU RĂIP | USR PLUS | ✓ |
| 8. | CAMBERA OANA ALEXANDRA | USR PLUS | ✓ |
| 9. | MOLNAR RADU - IOAN | USR PLUS | ✓ |
| 10. | Mitroș Rodu | USRPLUS | ✓ |
| 11. | DIANA BUTOIANU | USR Plus | ✓ |
| 12. | IOMIȚĂ CRISTIAN-ADRI | USR PLUS | ✓ |
| 13. | BLAGA DANIEL | USR PLUS | ✓ |
| 14. | HIFTODE MARCUS ANDREI | USR PLUS | ✓ |
| 15. | TODA BRĂILESCU LIVIU | USR PLUS | ✓ |
| 16. | BRIAN CRISTIAN | USR PLUS | ✓ |
| 17. | FALCOI NICU | USR PLUS | ✓ |
| 18. | CHICHIRAU COSETTE | USR PLUS | ✓ |
| 19. | CRISTI BOGDAN | USR PLUS | ✓ |
| 20. | Simina Tulbure | USR PLUS | ✓ |

Lista susținătorilor proponerii legislative - Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal cu modificările și completările ulterioare

| Număr | Nume | Partid | Semnătură |
|-------|---------------------------|------------------|-----------|
| 1. | ILIE VIOREL | USR PLUS | D |
| 2. | PALADE STEFAN | SENATOR USR PLUS | S |
| 3. | COSAN MARIAN POTERAS | USR PLUS | S |
| 4. | TODORIU BENJAMIN | USR PLUS | D |
| 5. | CRISTIAN GHICA | USR PLUS | S |
| 6. | RADUL TRIFAN | USR PLUS | S |
| 7. | OPRIHODIU AUREL USR-PLUS | | S |
| 8. | ATRAU AMBROZIE RINEU | USR PLUS | |
| 9. | OIMAN DOUQ CLAUDIO | USR-PLUS | X |
| 10. | Pop PARASCHIV | USR PLUS | |
| 11. | BALTA REMYIOREL | USR PLUS | |
| 12. | SAS LORANT ZOLTAN | | |
| 13. | LUAI ANDREI | USR PLUS | |
| 14. | GIURGIU ADRIAN | USR PLUS | |
| 15. | RIZEA CRISTINA CAMELIA | USR PLUS | |
| 16. | DRAGOMIR AHARE | USR PLUS | |
| 17. | BOTEZ MIHAI-CIACIU | USR PLUS | |
| 18. | Badea Mihai Alexandru | USR PLUS | |
| 19. | POLTEANU MIHAI | USR PLUS | |
| 20. | FARITA DRAGOȘ CĂPĂTU | USR PLUS | |

Lista susținătorilor proponerii legislative - Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal cu modificările și completările ulterioare

| Nu mă r | Nume | Partid | Semnătură |
|---------------|-----------------------|--------|-----------|
| 1. | STĂNESCU VENUTA | PNC | ~.. |
| 2. | DUMITRU FLORIAN-EMIL | PNL | ~ |
| 3. | ATANASIU ONOR VALERIU | PNL | ~ |
| 4. | HORGĂ MARIA-GABRIELA | PNL | - |
| 5. | MICUȚENCU GHE ARIAN | PNL | - |
| 6. | KISS JÁNOS | PNL | |
| 7. | CAUŞ V. Andrei | PNL | |
| 8. | FECHET MIRCEA | PNL | |
| 9. | CRUȘOVANU MARIAN | PNL | |
| 10. | POCĂK TUDOR | PNL | |
| 11. | PECINGINĂ GHEORGHE | PNL | / |
| 12. | SANDRU COSMIN | PNL | |
| 13. | LĂICA IONEL | PNL | |
| 14. | RĂDĂJAN DUMITRU | PNL | |
| 15. | GIUGEA NICOLAE | PNL | |
| 16. | AIRAMESCU GABRIEL-ION | PNL | |
| 17. | Fedor Andreea | PNL | ~ |
| 18. | SOVATĂ C-TIHI | PNL | ~ |
| 19. | ALEXE FLORIN | PNL | |
| 20. | ERVIN MOLNÁR | PNC | |

Lista susținătorilor proponerii legislative - Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal cu modificările și completările ulterioare

| Nu mă r | Nume | Partid | Semnătură |
|---------------|--------------------------|-----------|-----------|
| 1. | ȘTEFAN ILIȚĂN LORIANCĂ | USR PLUS | |
| 2. | Rodionel Bogdan | USR PLUS | |
| 3. | WIENER ADRIAN | USR PLUS | |
| 4. | APOSTOL MIN-GABRIEL | USR PLUS | |
| 5. | Ghebo Daniel Săvin. | USR PLUS. | |
| 6. | Cristian Gabriel Seidler | USR PLUS | |
| 7. | Silviu Scheteleanu | USR PLUS | |
| 8. | GEORGE TUTA | PNL | |
| 9. | Sebastian Burduja | PNL | |
| 10. | Violeta Alexandru | PNL | |
| 11. | Buican Cristian | PNL | |
| 12. | MĂRUCEA LUCIU DUMITRU | PNL | |
| 13. | Târnase Antonel | PNL | |
| 14. | Maresaluc Jaro | PNL | |
| 15. | POPESCU PAVEL | PNL | |
| 16. | CIOFU CĂTĂLINA | PNL | |
| 17. | HĂRĂTUȚĂ ECENĂ | PNL | |
| 18. | Sfîlsoară Gigel | PNL | |
| 19. | Bărcănești Luminăta | PNL | |
| 20. | Morar Olalia Silvana | PNL | |

Lista susținătorilor proponerii legislative - Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal cu modificările și completările ulterioare

| Nu mă r | Nume | Partid | Semnătură |
|---------------|----------------|--------|-----------|
| 1. | Rosca Mircea | PNL | |
| 2. | Mituță Bogdan | PNL | |
| 3. | Călin Iancuțiu | PSD | |
| 4. | | | |
| 5. | | | |
| 6. | | | |
| 7. | | | |
| 8. | | | |
| 9. | | | |
| 10. | | | |
| 11. | | | |
| 12. | | | |
| 13. | | | |
| 14. | | | |
| 15. | | | |
| 16. | | | |
| 17. | | | |
| 18. | | | |
| 19 | | | |
| 20. | | | |

Lista susținătorilor proponerii legislative - Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal cu modificările și completările ulterioare

| Nu mă r | Nume | Partid | Semnătură |
|---------------|---------------------------|------------|-----------|
| 1. | IVAN DAN | USR PLUS | |
| 2. | VLAD SERGIU COSMIN | USR PLUS | |
| 3. | LAZĂR VASILE | USR PLUS | |
| 4. | SEBASTIAN CEZARIC | USR PLUS | |
| 5. | Postică ANDREI | USR PLUS | |
| 6. | DINICĂ SILVIA - MONICA | USR PLUS | |
| 7. | BODEA MARILÈS | USR PLUS | |
| 8. | BORDEI CRISTIAN | USR PLUS | |
| 9. | Gheorghe Mihai | USR PLUS | |
| 10. | POPESCU ION DRAGOȘ | USR PLUS | |
| 11. | SPĂTARIU E. SIMONA | USR PLUS | |
| 12. | PRUNĂ CRISTINA - MĂDĂLINA | USR PLUS | |
| 13. | PANAIT RADU | USR PLUS | |
| 14. | TERENTIU EUGEN | USR PLUS | |
| 15. | GAL KAROLY | UDMR | |
| 16. | CIURNEI RADU TUDOR | USR | |
| 17. | PREDESCU ANA LOREDANA | PPUSL | |
| 18. | GAVRILESCU GRATIA | PPUSL | |
| 19. | FEODOR SILVIU | Unioniștii | |
| 20. | CRISTEA ANDI | PSD | |

